

TAYLOR ADAMS

\$ 0.00

BESTSELERIO
„BE IŠEITIES“
AUTORIUS

taikiklyje

JIS – VIENAS GERIAUSIŲ
ŠAULIŲ ŽEMĖJE.

JO POMĖGIS – ŽUDYTI
ATSITIKTINIUS VAIRUOTOJUS...

3

4

9
10

BALTO

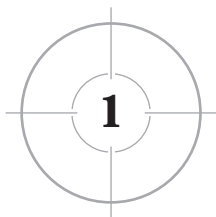
TAYLOR ADAMS

taikiklyje

Trileris

Iš anglų kalbos vertė
KAROLINA MASAITYTĖ

BALTO
Vilnius, 2019

Šią akimirką žudikas Viljamas Tepas atrodė gana kvailai.

Įdegęs, gauruotas siluetas priminė sausą krūmą ar žolių kuokštą. Kaip pelkių senis, įdiržęs ir perdžiūvęs žygyje po Mohavių dykumos saule, jis lėtai kopė akmenuotu, nepatikimu šlaitu. Kvėpavo sunkiai, švogždamas. Kelių girnelės girgždėjo. Pavargusi širdis vos pajėgė aprūpinti krauju visus kūno narelius.

Kelių sunkino apdaras. Vilkėjo savadarbę karišką snaiperio maskuotę iš tinklinio žaidimo tinklo, prie kurio buvo priraišiota dažyto džiuoto virvučių ir dykumos žolių, ir jautėsi it prakeiktame šiltnamyje. Sėlinti nepatogu, bėgti – sunku, nusišlapinti – siaubinga (kartą mėgino).

Vidury kaitrios saulėtos dienos pasiekęs viršūnę nusimetė kuprinę („Cheetos“ kukurūzų traškučiai, žuvyčių formos guminukai, šešios pakuotės vynuogių skonio energinio gėrimo) ir susirinko įrangą. Atsivėrė nuostabus reginys: vaizdinga Nevados krūmynų ir violetinių kalnų panorama būtų galėjusi pelnyti Pulicerio premiją, bet Tepui nerūpėjo gamtos grožis.

Užsitraukęs maskuojamąjį gobtuvą ant veido pajuto, kaip sausa žolė duria lūpas, ir tarsi blėstantis šešėlis susiliejo su prerija.

Dabar Viljamas Tepas suvis išnyko.

* * *

– Atsargiai!

Džeimsas Eversmenas staigiai paspaudė stabdžių pedalą ir tojota krūptelėjo it greitaeigis laivas, išmetęs inkarą. Akimirką atrodė, kad pasaulis byra. Saugos diržas įsirežė į krūtinę, burnoje pajuto karštį ir metalo skonį. Nesuprato, ar atsitrenkė lūpomis į vairą, ar tiesiog įsikando liežuvį.

Žmona Elė laikėsi geriau – trys puodeliai kavos per dieną pagreitina refleksus. Delnais atsirėmė į prietaisų skydelį, tamsiai rudi plaukai užkrito ant veido, kažką sušnypštė – Džeimsui pasigirdo: *mėšlinas asilas*. Kartais ji burnodavo labai keistai.

Atrodė, kad trenkėsi, bet avarijos pavyko išvengti. Policijos automobilis, rudmargis fordas dulkinais langais, išdygo paskutiniame vingiuoto kelio posūkyje. Leistinas greitis buvo septyniasdešimt mylių per valandą, plentas driekėsi tarp uolų, granito sienos kaip akidangčiai supo vienos juostos kelią. Jei Džeimsas būtų išsiblaškęs ar spustelėjęs stabdžių pedalą akimirksniu vėliau, ar viršijęs greitį... Ginė tokias bergždžias mintis iš galvos. Iš pirmosios pagalbos pagrindų kurso žinojo, kaip baigiasi susidūrimai kelyje, o vienas kolega sakė, kad žmogaus kūnas smūgio metu keistai primena pomidorą. Kai protas vėl pajėgė mąstyti, o šnervės pajuto aitrų susvilusių stabdžių kaladėlių kvapą, žvilgtelėjo į Pajutų apygardos

patrulių automobilių, stovintį per šešis žingsnius nuo jo prie-kinio buferio. Ir leido sau tylomis nusistebėti: oho!

– Nuostabu, – Elė nubraukė nuo akių plaukus. – Vos išsisukom.

– Tai jau tikrai.

– Kodėl jis stovi vidury kelio?

– Aš ne... – Džeimsui perdžiūvo gerklė. – A, štai ir jis.

Mažas, susisukęs šerifo pavaduotojas artinosi risčia, pisto-letu perpetė šokčiojo ant klubo, ranka stengėsi prilaikyti juo-kingą aukštą plačiakraštę skrybėlę, kone sombrero. Bėgo nuo žvyruoto, nuožulnaus dešiniojo kelkraščio, kur Džeimsas pa-stebėjo antrą automobilį, pastatytą prie pat raudonos nuo gele-žies rūdžių uolos. Naujutėlis baltas sunkvežimis nesudaužytas, bet tuščias. Džeimsas nusistebėjo: kur vairuotojas?

– Man... – Elė vos nesijuokė. – Man regis, kad jo skrybėlė – kaip meškino Smoukio.

– Nesistebeilyk į jį.

– „Tik tu gali užbėgti už akių avarijai.“*

– Ele, prašau, nesistebeilyk. – Spustelėjęs pirštu Džeimsas automatiškai nuleido langą, tarsi atidarydamas sandarią erdvė-livio kamerą. Į vidų plūstelėjęs tirštas karštas oras ir aitrios dulkės užgniaužė amą.

Asfaltas lydėsi nuo saulės ir šerifo pavaduotas sunkiai kilno-jo kojas. Stengdamasis neužsikosėti Džeimsas atsargiai įkvėpė; nervinosi ir nekenė savęs už tai. Tiesą sakant, patirtis buvo nauja. Anksčiau jo niekada nestabdydavo: buvo įsitikinęs, kad

* Elė žaidžia žodžiais: skrybėlėtas meškinas Smoukis (angliškai *Smokey Bear*) – JAV miškų tarnybos talismanas, kurio šūkis: „Tik tu gali užbėgti už akių miškų gaisrams“. Taip pat meškinais Amerikos vairuotojai vadina kelių patrulius, pasaloje tykančius pažeidėjų. (*Čia ir toliau – vertėjos pastabos.*)

tai dėl pabrėžtinai tvarkingo jo vairavimo. Kartą Elė palygino jį su vienu iš tų mažų apvalių dulkių siurblių-robotų, kuriuos perka turtuoliai. Kaip jie ten vadinami?

– O, Viešpatie! – atsirėmęs delnu į dureles faras gaudė kvapą. – Nesusipratau įjungti švyturėlių.

– Viskas gerai, – ištarė Džeimsas, nors taip nemanė. Nustebo, koks šerifo pavaduotojas jaunas – it ką tik baigęs vidurinę, smulkus, spuoguotas. Stengėsi užsiauginti ūsus, bet sekėsi nekaip.

– Aš tik... šituo keliu per dieną pravažiuoja daugių daugiausia trys automobiliai. Ir štai – koks mėšlas. Prašau atleisti, – šniurkstelėjęs vaikis išsitiesė ir mostelėjo į baltą sunkvežimį kelkraštyje. – Šitas... šitas tiesiog čia paliktas. Durelės atrakinotos. Variklis įjungtas. Keturiasdešimt baksų, susegtų pinigų spaustuku, ant prietaisų skydelio. Tarsi vairuotojas būtų išlipęs nusišlapinti ir negrįžęs. O automobilis taip ir liko stovėti čia, kelkraštyje.

– Paliko automobilį *kelkraštyje*? – Elė pakreipė galvą. – Galbūt jį kas nors išviliojo?

Džeimsas išspaudė dirbtinę šypsena.

Šerifo pavaduotojas Dugis Hauseris nieko nepastebėjo. Kalbėjo keista maniera – pernelyg pabrėždamas pirmą kiekvieno sakinio žodį, lyg skirstytų visas mintis punktais ar slėptų tarsena. Dar kartą atsiprašė ir (dar kartą) paklausė, ar nematė žmogaus, stabdančio pakeleivingas mašinas arba einančio šalikele. Aišku, jie nieko nematė. Artimiausia gyvenvietė, Mosbis, varganas miesteliūkštis prie sidabro kasyklos, pavaduotojo žodžiais, buvo „vienuolika kilų“ į rytus (Džeimsas nustebo, *kodėl kilometrai?*). Keistoka palikti veikiantį automobilį šitame Marsą primenančiame lauke, kur tik uolos ir dangus. Ir galbūt net pavojinga.

Šerifo pavaduotojas pasakė dar kai ką, dėl ko Džeimsas sunerimo:

– Ar jūs policininkas?

– Ne.

Klausimas buvo netikėtas.

– Kodėl taip nusprendėte?

– Ugniagesys? Gelbėtojas? Apsaugininkas?

Po plačiais kvailos skrybėlės kraštais vaikis reikšmingai mirkstelėjo.

– Garbės žodis, galiu atskirti vyruką iš gelbėjimo tarnybų nuo paprasto civilioko. Matyti iš akių. Jūsų žvilgsnis sutelktas.

Džeimsas mandagiai gūžtelėjo pečiais.

– Nieko panašaus.

– Jis yra išklausęs kelis medicinos kursus, – prabilo Elė. – Seniai, seniai.

– Ne, – atsiduso pavaduotojas, – tai nesiskaito.

Ir tai sako faras, dėvintis sombrero, – toptelėjo Džeimsui. Įsivaizdavo Elės galvoje besisukant kandėsnes mintis, bet tikėjosi, kad ji nutylės. Praėjus nesmagiai akimirkai kiek įmanydamas nuoširdžiau paklausė:

– Kuo galiu būti naudingas?

Pavaduotojas Dugis Hauseris suraukė kaktą.

– Jei pamatysite senyvą, sutrikusį žmogų žingsniuojantį vieną pakele, paskambinkite. Šita dykuma pasiglemžia žmones. Apygarda didelė, o mūsų policijos nuovada – maža.

– Kokio didumo?

– Lygiai perpus mažiau nei reikėtų.

Mandagiai linktelėjęs faras apsisuko ir nužingsniavo prie patrulių automobilio; aštunto dydžio batai šliurpsėjo išsilydžiusiu asfaltu.

– Ir trečdalį tos pusės sudaro skrybėlė, – sušnabždėjo Elė.
Džeimsas išsiblaškęs linktelėjo.

Šita dykuma pasiglemžia žmones.

Durelės trinktelėjo kaip šūvis. Įsižiebė stabdžių žibintai – šerifo pavaduotojas patraukė automobilį į šalikelę ir mostelėjo duodamas ženklą judėti. Džeimsas pakėlė langą, pravažiuodamas dar sykį dirstelėjo į paslaptį baltą sunkvežimį. Jis niekuo neišsiskyrė. Languose spindinti saulės šviesa neleido įžvelgti, kas viduje. Akimirka šmestelėjo lipdukas ant buferio – užrašas MPR trafaretinėmis didžiosiomis raidėmis, ir sunkvežimis liko už nugaros, vis mažėdamas, kol visai dingo iš akių. Kurį laiką svarstė, ką reiškia santrumpa MPR, – gal Meksikos pirmasis radijas?

Plentas vis labiau vingiavo, aukštesnės ir statesnės granito sienos stirksojo iš žemės it kaulai, plėšiantys odą. Dėl viso pikto Džeimsas atidžiai žiūrėjo į visus šešėlius ir žvalgė kiekvieną lygumos lopinėlį, akimis ieškodamas žingsniuojančios figūros. Nebuvo paramedikas, bet išmanė pakankamai, kad galėtų padėti bėdai ištikus. Ir gailėjosi esąs pardavėjas.

Elė atsiduso.

– Mielasis, gerai, kad tu vairuoji kaip „Roomba“.

Jis linktelėjo. „Roomba“. Štai kaip vadinami tie dulkių siurbliai.

Nejaukioje tyloje kelionė darėsi nuobodi. Dar kelios minutės ir jie vėl taps tokiais pat nelaimingais žmonėmis, kaip iki šito mažo nutikimo. Abu abejingai tylės, bus girdėti tik padangų užimas asfaltu. Mažytis adrenalino pliūpsnis buvo gerai, norėjosi naujos porcijos, kad kuo ilgiau nereikėtų prabilti apie tai, kas rūpėjo abiem.

– Ar nori pasikalbėti apie tai, kas nutiko? – paklausė.

Elė papurtė galvą.

Gerai. Jis irgi nenorėjo kalbėti *ta*, kita, tema.

* * *

Kelias į Talsą buvo ilgas, jie dar nenuvažiavo nė pusės.

Po šešių mylių Džeimsas ir Elė Eversmenai sustojo užsipilti benzino Mohavių „Fuel-N-Food“ degalinėje – tylioje vietelėje su aštuntojo dešimtmečio kuro kolonėlėmis ir mėšainiais ant lėtai besisukančių grotelių. Stovintis džipas, pora betoninių iškylų stalų, virš jų – baltutėlė iškaba, sveikinanti atvykusį į Mosbį (gyventojų skaičius – 88); žemiau – užrašas ryškiu kampuotu šriftu: MOSBIO IEŠKOJĘS ATEIVIŲ LAIVAS SUDUŽO ROSVELYJE!!!!

Džeimsas suskaičiavo penkis šauktukus. Lyg trijų nebūtų pakakę.

Buvo pernelyg atlaidus, kad rimtai piktintųsi dėl gramatikos klaidų, bet visada jas pastebėdavo. Kai gyveno Kalifornijoje ir tvarkė vienuolikos vietos radijo stočių reklamos reikalus, jo švelnus rankos paspaudimas trikdydavo žmones. Niekas nepasitiki vyru, nedarbančiu rankomis. Prieš susitikimą su svarbiais klientais Džeimsas ne kartą svarstė – gal patrynus delnus plieniniu šveistuku.

– Manai, jis mus stebi? – vogčiomis paklausė Elė, kai jis paspaudė kuro rankenėlę ir žengė į šešėlį po degalinės stogu. Karštis čia atrodė lengviau pakeliamas, bet oras buvo tirštas kaip želatina.

– Kas?

– Vyrukas džipe, – ji mostelėjo galva. – Juodas džipas, antai ten.

Džeimsas dirstelėjo per automobilio stogą. Dulkinas didelio pravažumo visureigis stovėjo lygiagrečiai su degaline, išūliai nepaisydamas kalkėmis nubrėžtų stovėjimo linijų. Pro tonuotą stiklą krintanti saulės šviesa išryškino dvi sėdynių atramas ir išgaubtą asimetrišką galvą, spoksančią tiesiai į juos. Buvo taip keistai iškreipta (jai nebūtų tikusi jokia skrybėlė), kad tik antrąkart žvilgtelėjęs suvokei, kad tai ne ateivis, o žmogus. Jis nejudėjo ir, atrodė, nekvėpavo.

Džeimsas krūptelėjo.

– Pakaušiu jaučiu žvilgsnį, – užspaudusi durelių spyną Elė užsidengė veidą alkūne. – Veria nuo galvos iki kojų. Negaliu pakęsti, kai į mane spokso.

– Pora minučių – ir dingstam iš čia.

– Nenuostabu, kad čia buvo bandomos branduolinės bombos. Šita valstija varo iš proto.

Jis linktelėjo.

– Nesuprantu, kodėl Meksika nori ją susigrąžinti.

Džeimsas sumokėjo kortele, bet sulenktas senamadiškas degalų pistoletas įstrigo. Jį traukdamas akies krašteliu pastebėjo judesį – pro saulės nušviestą stiklą buvo matyti, kaip linguoja žmogaus iš juodo džipo galva; asimetriškoji dalis pasirodė esanti radijo stotelė, prispausta prie ausies keturiais pirštais. Pritildęs radiją jis atlapojo vairuotojo duris, cyptelėjo metalas.

Elė susigūžė sėdynėje.

Džeimsas pylėsi kuro ir veltui dėjosi abejingas. Iš automobilio išlipęs vyras buvo panašus į lokį. Dėvėjo rusvai žalsvą kalniečio apsiaustą, kuris kas žingsnis čežėjo it klijuotė. Būtų „Marlboro“ cigarečių reklamos kaubojus, bet kažkoks neįprastas, svetimas. Panašus į piktadarius, Džeimso Bondo pasmaugtus pakeliui į slaptą sovietų karinę bazę. Juodi plaukai susegti į

uodegą, rūpestingai pakirptoje barzdelėje švysčiojo žili plaukai. Užtrenkė durelės ir nuėjo į degalinę, nešinas sidabriniumi termosu su ryškia etikete, kurios Džeimsas neįstengė įskaityti, nes buvo per toli.

– „Hello Kitty“, – sušnabždėjo Elė

– Ką?

– Ten „Hello Kitty“ lipdukas. Ant jo termoso.

– A, – Džeimsui suspaudė skrandį. – A, gerai.

Praėjęs pro dvivėres pastato duris, sovietų kaubojus neužsuko į vidų, o atsisėdo prie betoninio stalo po Mosbio ženklų tiesiai prieš juos. Dabar juos skyrė mažiau nei dvidešimt pėdų, už ateivio nugaros driekėsi dykvietės, jis ramiai gurkšnojo kavą iš savo kvailo termoso. Ir vis nenuleido akių nuo Elės.

Ji įbedė žvilgsnį į prietaisų skydelį ir atsiduso.

Kuro siurblys tikėjo kaip metronomas. Viduje kažkas tarkštelėjo, Džeimsas žvilgtelėjo į pilką skaitmeninį ekraną – pribėgo tik galonas. Nekantriai stumtelėjo pistoletą. Tikėjosi, kad Elė ką nors pasakys, pavyzdžiui: *Džeimsai, nemėgink su juo vaidytis. Tiesiog nekreipk dėmesio. Nebūk didvyris. Nuo to bus tik blogiau.* Ranka prilaikydamas pistoletą palaukė kelias ilgas sekundes ir tik tada suprato: nieko nebus. Ji žinojo, kad jis smerkia bet kokią prievartą ir drovisi net paprašyti padavėjos gražinti į virtuvę apdegusį kepsnį. Bet vis tiek tikėjosi, kad Elė tai pasakys, vien iš švelnumo – taip kartais būdavo.

– Aš apsisprendžiau, – tarė ji.

Jis atsisuko. Elė sėdėjo keleivio sėdynėje nuleidusi akis, nejudėdama, suspaustomis lūpomis. Džeimsas žinojo, kad vėl teks grįžti prie *to* klausimo ir šįkart nebus kaip jo išvengti.

– Dėl ko apsisprendei? – paklausė, viena akimi stebėdamas sovietų kaubojų.

– Nenoriu vėl pastoti.

– Tikrai?

– Taip.

Džeimsas pajuto karštį burnoje. Iki šiol lūpa stipriai nekraujavo, bet staiga pasirodė, it būtų perkrimtęs saldainį ir pajutęs trykštelėjusias vaisių sultis. Nuo metalo skonio supykino, bet tai buvo dingstis nukreipti dėmesį. Vis geriau negu čia ir dabar kalbėtis apie *tai*. Velniai griebtų, jis mielai trinktelėtų sovietų kaubojui į žandikaulį ir pelnytų dar kelias minutes.

– Atleisk, Džeimsai, – Elės smakras virptelėjo. – Daugiau nebegaliu.

Jis nusispjovė ant žemės. Seilės buvo ryškiai raudonos.

Sovietų agentas gurkstelėjo iš savo „Hello Kitty“ termosu, atlapojęs apsiaustą numetė ant stalo pageltusio popieriaus lapą. Tvarkingai išdėliojo tris trumpus pieštukus, palaikęs ranką virš kiekvieno pasirinko vidurinį.

– Ką jis daro? – paklausė Elė.

– Koks skirtumas. – Atsirėmęs delnais į karštą automobilio stogą, Džeimsas pasilenkė ir pažvelgė į žmoną. – Mes tuoj vėl leisimės į kelią.

Jo žodžius pertraukė pasigirdęs krebždesys – taip gyvatės rangosi sausuose krūmuose. Anglinis pieštukas margino popierių ilgais ir trumpais prisilietimais, primenančiais Morzės abėcėlę. Sovietų agentas brėžė ilgus brūkšnius, tamsiai raudonas liežuvis styrojo virš barzdos. Džeimsui toptelėjo: *piešia jų paveikslą. O gal tik Elės?*

– Jaučiu, kad šitie lūkesčiai mane žudo, – tyliai ištare ji.

– Kaip?

Ji atsiduso.

– Kaip, Ele?

– Bijau išvysti teigiamą testo rezultatą. *Nekenčiu* tų dviejų rožinių linijų. Nes po laimės užplūsta neviltsis, o viskas, kas manęs laukia, – tai dar vienas persileidimas po trijų mėnesių. Ir kitaip nei tau, Džeimsai, man labai sunku laikyti kiekvieną iš jų gyva būtybe, turinčia sielą.

Jis brūkštelėjo per rausvai pilkus plaukus, po trisdešimtmečio prarandančius blizgesį. Nusprendė duoti vardus visiems savo vaikams ir galėjo juos išvardyti, pradėdamas nuo sausio mėnesio treji metai po vestuvių. Pirmas Derbis, paskui Jasonas, tada Adelaidė (kone įveikusi antrą trimestrą ir suteikusi Elei tiek vilčių), toliau Kerė, Rosas, tada... Na, jie parinko vardus *beveik* visiems. Kūdikis, prarastas prieš šešias savaites, ko gero, buvo paskutinis lašas. Išskankinta Elė nusprendė iš naujo naudoti tuos pačius vardus, ir tai įskaudino Džeimsą. Toks žingsnis atrodė abejingas. Jei užsimezgusi gyvybė turi nors menkiausią galimybę, bent jau galima suteikti jai vardą. Ir nebevadinti taip kito sūnaus ar dukters.

– Mes pasieksime savo, – pasakė jis.

– Tu šito nežinai.

Džeimsas pamėgdžiojo Elės gydytojo suahilių akcentą:

– Nieceeko nėra neįmanoma. Tieceesiog tikimybė menka.

– Taip. Susilaukti vaiko – menka tikimybė. – Ji kilstelėjo akis ir šyptelėjo. – *Menka tikimybė*, kad mūsų automobilis virs kalbančiu robotu. Net jei jis japoniškas, šito nesitikiu.

– Ne. Tai *neįmanoma*, – sutiko Džeimsas. – *Menka tikimybė* laimėti loterijoje.

– Laimėti irgi nesitikiu.

– Žmonės nuolat laimi.

– Įrodyk. Nusipirk milijoną bilietų.

– Žinoma. – Džeimsas nutilo. – Mes kalbame apie loteriją ar seksą?

Elė nesusijuokė. Pokštas taip ir liko be atsako. Buvo nuleidusi galvą, todėl Džeimsas pabučiavo ją į kaktą. Užuodė obuolių kvapą – taip kvepėjo šampūnas, kuriuo išsitrinko galvą Fervju motelyje. Pastebėjo strazdanų žvaigždynus apie akis ir ašaras it lietaus lašelius ant blakstienų.

Kuro pistoletas caktelėjo – dešimt galonų.

Sovietų agentas paėmė kitą pieštuką, pasukiojo tarp pirštų, brūkšniai sutrumpėjo. Tikriausiai ėmėsi smulkių detalių. Kas kelias sekundes jis stabtelėdavo ir patrindavo popierių nykščio pagalvėle, išgaudamas švelnius šešėlius. Paskui dėbtelėjo į Džeimsą piktų žvilgsniu, tarsi sakydamas: *pasitrauk iš kelio*.

Džeimsas pamindžikavo, išspjovė tirštą kraujo gumulą. Trokšte troško susikivirčyti su tuo žmogumi; kvaila mintis, bet vis veiksma. Galbūt jei susidorotų su menku nesklandumu čia, degalinėje, didelė bėda pasirodytų mažesnė. Kadaisė girdėjo, kad šiuolaikinė vyriškumo krizė dėl to ir kilo, kad atsirado daug problemų, kurių negalima išspręsti smūgiu į veidą. Jis neįstengė kaip reikiant smogti, taigi nusprendė esąs puikiai prisitaikęs šiuolaikiniame pasaulyje. Buvo jautrus, protingas ir geras klausytojas – bet niekas iš to nepadėjo nei Elei, nei jų mirusiems negimusiems vaikams. Todėl dabar tiesiog norėjo smogti į veidą.

Prisiminė tėvo žodžius, nors pati mintis buvo niūri ir sveti-ma: *būk mandagus, gerai išauklėtas, bet pasirengęs nužudyti kiekvieną sutiktąjį*.

Kuro pistoletas spragtelėjo. Viskas.

Elės šypsena išblėso.

– Tu tikrai tiki visomis tomis optimistinėmis kvailystėmis, kurias dėstai?

– Tikiu, – sumelavo.

Jis sulamdė mokėjimo kvitą ir trenkė darelėmis taip stipriai, kad stiklai suvirpėjo. Elė delnu nusišluostė akis. Spustelėjęs ištikimąją tojotą Džeimsas grįžo į plentą, stabtelėjo. Nuleidęs langą (*Džeimsai, ką tu darai?*) paspaudė garso signalą ir pasveikino sovietų kaubojų iškėlęs vidurinį pirštą.

– Taip, – pareiškė, suspausta gerkle. – Aš ką tik tai padariau. Elė aiktelėjo.

– Prašau, dabar važiuok greičiau.

Atrodė, kad skrandis pilnas praryto kraujo. Džeimsas stebėjo galinio vaizdo veidrodėlyje mažėjantį vyrą. Tas apsisuko ant savo kėdės ir stebėjo, kaip jie išvažiuoja. Paslaptingoji radijo stotelė (*velnias*, Džeimsas visai pamiršo) vėl atsidūrė rankoje. Buvo per toli, kad įžiūrėtum išraišką, bet Džeimsas įsivaizdavo pasitenkinimo kupiną šypsena vėjo nugairintame veide. Ir tikėjosi, kad ką tik nepadarė didžiulės klaidos apygardoje, kur policijos pajėgas sudaro du žmonės.

Kodėl aš tai padariau?

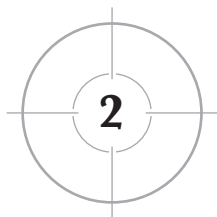
– Mielasis...

Pamatęs, kad spidometro rodyklė pasiekė šimtą, paspaudė stabdžių pedalą.

– Ir... štai ir visa istorija, kaip aš mus nužudžiau.

– Jei jis mus vysis, – pareiškė ji, – sugurinsiu tau nosį.

Sovietų kaubojus jų nepersekiojo, ir kažkodėl tai buvo dar blogiau. Jie kirto Mosbio ribą ir jau buvo pasiekę dykvietes, kai sutraškėjo tojotos radijas, pastarąsias keturiasdešimt mylių gaudęs tik elektroninius triukšmus. Pasigirdo žmogaus balsas.

Viljamo Tepo radijas sušnyptė, pranešdamas apie ryšį. Vyras valgė kukurūzų traškučius, dėdamasis į burną medicininiu pincetu, kad oranžiniais pabarstais nesusiteptų pirštų. Tas buvo aštuonioliktas (negalėjo atsikratyti įpročio skaičiuoti daiktus). Anksčiau maišelyje būdavo apie šimtas trisdešimt traškučių, bet ilgainiui sumažėjo iki šimto penkiolikos, o pernai viename maišelyje tebuvo šimtas keturi. Jis manė, kad dėl ekonomikos sunkumų.

Ką daryti su pora iš Kalifornijos geltonoje tojotoje?

Dar nenusprendė.

Devynioliktą traškutį nekramtęs paliko ant liežuvio. Jis mirko ir brinko, virsdamas minkštu gumuliuku, kuri galima praryti visą. Ir tik tada paėmė ausines.

Džeimsas ir Elė išgirdo tik dvi pokalbio ištraukas, be pradžios ir pabaigos, iškreiptas – taip būna ieškant senos analoginės televizijos kanalų. Pirma skelbė – *liko keturios valandos*, antra – *juodoji akis*, abu žodžiai ištarti kaip vienas. Paskui viską vėl užgožė triukšmai, anomalija pasirodė ir dingo kaip žaibas iš giedro dangaus, stojo gluminanti tylą.

Elė pagarsino radiją.

– Ar tai buvo?..

– Ne. – Džeimsas buvo tikras, kad tai ne sovietų agento balsas. Šitas skambėjo neaiškiai. Plonytis, silpnas, sklido iš sužalotų balso stygų ir nedidelės krūtinės. Atrodė, kad kalbėjusysis kažką laiko burnoje ant liežuvio, pavyzdžiui, saldainį. Prisiminė kartą girdėjęs, kad Abraomo Linkolno balsas buvo kimus ir menkas, visai nederantis šitai didžiai asmenybei, ir kažkodėl balsas iš radijo skambėjo būtent taip. Tikrai, Abraomas Linkolnas. Istorijos numylėtinio respublikono vaiduoklis ką tik prabilo 92,7 FM dažniu ir juos mirtinai išgąsdino.

– Gal koks pokalbių radijas, – tyliai ištarė Džeimsas.

– Liko keturios valandos, – pasakė Elė. – Iki ko?

– Nežinau.

– Kur mes būsime per keturias valandas?

– Arizonoje. – Jis patikrino navigacijos įrenginį, prisegtą prie prietaisų skydelio. – Jau bus sutemę. Vos per pusvalandį pasieksime greitkelį tarp valstijų, o iš ten tiesiu taikymu per Uolinius kalnus. Ir paliksime šitą siaubo kambarį toli toli. Gerai?

Išblyškusi Elė linktelėjo.

Jis paspaudė greičio pedalą.

– Kaip tu laikaisi?

– Kas... kas taip paprastai palieka veikiančių automobilį? – balsas buvo blausus it zombio. – Viduje keturiasdešimt *baksų*, susegtų pinigų spaustuku, iki miestuko dešimt mylių, o lauke šimtas laipsnių karščio*.

Džeimsas spėjo pamiršti šitą „mielą“ atsitikimą. Buvo daugybė galimų priežasčių, visos įmanomos, nė vienos labai

* 37,8 Celsijaus laipsnių.

įtikinamos. Užuoat apie jas galvojęs, susitelkė į nelygų kuprotą kelią. Artėjo prie kalnų papėdžių, nusėtų keistais plynaukščių priegalviais, sulipusiais pakopomis, ir vietovė atrodė vis nelygesnė, tarsi sulamdytas popierius. Tik šen bei ten it kuprotos daržo baidyklės stirksančios jukos priminė, kad jie – ne Mar-se. Ilgai žiūrėdamas būtų galėjęs prisiekti, kad kai kurios iš jų vaikštinėja.

Elė stebėjo pro šalį bėgantį gamtovaizdį. Nugrimzdo į vieną iš savo transo būsenų; tą, kurią jis kadaise pavadino beaistriu fotografo žvilgsniu. Sakramento laikraštis kartą įtraukė ją antrąja į dvidešimties vietos menininkų, kurių darbus verta pamatyti, sąrašą. Įrėmintą leidinio puslapį Džeimsas buvo pakabinęs jų svetainėje Kalifornijoje, dabar tie rėmai tyliai barškėjo kartoninėje dėžėje ant galinės sėdynės kartu su visais kitais daiktais. Sąrašas pasirodė prieš ketverius metus. Per tą laiką savo kame-ras Elė pardavė interneto skelbimų svetainėje.

– Nesijaudink, – ištarė Džeimsas. – Mačiau daugybę siaubo filmų. Dykumoje niekada nieko blogo nenutinka.

Ji tyliai nusijuokė.

Pasukiojęs radiją Džeimsas įsitikino, kad jis išjungtas. Pa-prastai imtuvas pagauna vietos televizijos signalą, gal taip ir buvo. Magėjo ieškoti toliau, gal išgirs naujų smalsumą žadi-nančių užuominų, bet tai tik trumpam atitraukė mintis. Dabar reikėjo važiuoti, judėti pirmyn ir nesustoti, kol pasieks Flagsta-fo miestą Arizonoje, kaip suplanavo. Niūriai toptelėjo, kad jau būtų ten, jei nebūtų nusukę šimtą mylių į dykumą: Elė panūdo aplankyti kvailus turistų spąstus – smurto muziejų.

– O, velnias, – prabilo ji.

Jis irgi pamatė. Už pusės mylios stirksojo raudonas kelio užtvaras, virpantis besimainančiame oro debesų dangus

garuotų. Per trisdešimt sekundžių mirażas išsisklaidė ir galėjai įskaityti didžiulį užrašą: AKMENŲ NUOŠLIAUŽA. APY-LANKA. Iš šonų stovėjo apsauginiai kelio bokšteliai. Knietėjo trinktelėti per vairą, bet susivaldė; dėl Elės turėjo bent atrodyti ramus. Ir taip ją šiandien iškamavo.

– Oficialiai pareiškiu, – Elė sukryžiavo rankas. – Nekenčiu šitos vietos.

– Gerai, kad apylanka yra, – ištarė jis. – Taigi, nereikia apsisukti ir pravažiuoti vyruko, kuriam ką tik parodžiau vidurinį pirštą.

– Lyg imtum ir išdrįstum.

– Turiu geresnį sumanymą, – cyptelėjo stabdžiai, jie prisiarmino prie nuošliaužos užtvaro. – Kiekviename mieste, kurį pravažiuosime, susirasiu baisiausią tipą ir parodysiu jam vidurinį pirštą. Kol nusigausime į naujus namus, mus lydės visa virtinė žudikų.

– Mūsų nauji namai, – ji šyptelėjo. – Tiesą sakant, gražesnių žodžių nesu girdėjusi.

Jis palietė žmonos ranką.

Namų dar nebuvo. Nebuvo ir darbo.

Suktelėjo vairą, automobilis nuslydo į apylanką. Valandų valandas prieš akis driekėsi lygutėlis asfaltas ir atsidurti negrįstame kely buvo visiškai netikėta. Pats kelias buvo neblogas – vinguriuojantis, siauras, apsuptas smiltainio veidų ir akmenų nuogriuvų, bet Džeimsas suprato: jei automobilis čia sugestų, viskas pasirodytų kitaip. Akmenų nuošliauža kalnų perėjoje nepaliko pasirinkimo, bet vis tiek jautėsi kaip siaubo filmo personažas juostos pradžioje, nusivylusių žiūrovų apmėtytas spragintais kukurūzais: *kvailiai, neikite ten!*

Paskubomis spustelėjo greičio pedalą.

Elė ištiesė kaklą ir žvilgtelėjo į galinio vaizdo veidrodėlį, tarsi būgštaudama, kad už nugaros išdygs juodas džipas.

– Liko keturios valandos, – sušnabždėjo paslaptinai kaip būrėja. – Juodoji akis.

Džeimsas ėmė važiuoti greičiau.

* * *

Vingiuotu it gyvatė kalnų keliu sukiojosi dešimt minučių, paskui kraštovaizdis netikėtai atsivėrė ir erdvė tapo beribė. Atsidūrė pačiame plataus, gilaus kraterio pakrašty – kur tik akis užmatė driekėsi plynės ir raudonų uolų nuogulos, vaizdas priminė senovinės kalderos* atvaizdą, sukurtą kompiuteriu. Apylanka vedė stačiai žemyn, kaip plonytis lūžis, skeliantis slėnį perpus ir kertantis dugne tamsuojančią upės vagą. Paskui ropštėsi viršun priešingoje pusėje. *Nieko sau apylanka, – pamanė. – Kol įveiksime, užsuksime ir į Meksiką.*

Elė netikėtai šoktelėjo it supurtyta elektros srovės, ėmė baksnoti orą, ir Džeimsas nuspaudė stabdžių pedalą.

– Kas nutiko?

– Matai jį?

– Ką?

– Nesakyk, kad aš kraustausi iš proto. Negi nematai žmogaus? – ji pakėlė balsą.

Jis prisimerkė prieš akinančią saulę ir pažvelgė pirmyn, ten, kur ji rodė pirštu. Sustabdęs automobilį sunerimo: o jei sovietų kaubojus šlykščiu juodu džipu kaip tik seka jiems įkandin? Buvo dėl ko jaudintis: bet kurią sekundę už nugaros galėjo

* Kaldera – plati stačiašlaitė dauba vulkano viršūnėje, susidariusi sproguos užsikimšusiai vulkano stemplei arba yrant vulkaną sudarančioms uolienoms.

pasirodyti judantis šešėlis ir pasigirsti visureigio monstro variklio riaumojimas. Ir nė vieno liudininko aplink.

Jis atsiduso.

– Brangioji, tematau tik dykumą.

– Tik pažvelk ir jį išvysi. – Nelygiai veikiančio variklio fone atrodė, kad Elė šnabžda. Džeimsas pastebėjo, kad jos pirštas dreba. Balsas, kuriuo ištarė tą *jį*, irgi išgašdino, lyg būtų kalbėjusi apie velnią. Tylą drumstė girgždantys ir poškantys tojotos langai, tarsi oro slėgis lauke būtų mažėjęs. Vėl užuodė ypatingą kvapą: per pastarąjį šimtą mylių pastebėjo, kad šitos nederlingos žemės kvepia savaip – paraku uoloms skaldyti, sumišusiu su vandenyno pakrantės tvaiku. Dar kartą jo įkvėpęs – skverbėsi net per kondicionuojamą orą – pajuto pykinant.

– Tau reikia akinių, – pasakė, nors tai buvo netiesa.

– Aš jį matau.

Jis ar ji (ar kas tai buvo) pasirodė esanti smulki žmogaus figūrėlė, už kelių šimtų jardų besileidžianti į kraterį. Ėjo nusisukęs, nuleista galva, rankas prispaudęs prie kūno. Šituose beribiuose platuose atrodė toks mažas. Galėjo būti keliautojas autostopu, bet Džeimsas neįsivaizdavo, kad kas nors būtų toks kvailas ir ateitų čia vienas. Saulė per valandą išdžiovintų burną. Per dvi vokai virstų švitrinu popieriumi. Per tris prarastum protą ir imtum šauktis mirties.

Džeimsas perbraukė liežuviu skaudamą, ištinusią lūpą. *Gal tai vyrukas iš sunkvežimio?*

– Ūksmingojo šlaito kelias, – ištarė Elė.

– Ką?

Ji mostelėjo į kreivą kelmą šalia kelio. Išblukusioje medienoje žarstekliu ar įkaitintu geležies strypu buvo išdegintos raidės.

Raštas keistas, vaikiškas, kilpelės pabrėžtos, smaigalyje raidės lipo viena ant kitos.

Elė šniurkštelėjo nosimi.

– Neatrodo grėsmingai.

– Nė trupučio.

Ką gi, – apsisprendė jis, – pasukti atgal vis tiek negalime.

Taigi paspaudė greičio pedalą ir toliau leidosi apylanka, kuri, kaip paaiškėjo, vadinosi Ūksmingojo šlaito keliu, nors visai nebuvo ūksminga, o ir kelią priminė menkai. Jiems kirtus kraterio kraštą ir leidžiantis, žmogus, jau gerai matomas pro priekinį stiklą, pamažu didėjo. Džeimsui tai priminė amerikietiškus kalnelius: paskutinė rami akimirka pirmojoje viršūnėje – ir atgal nebegrįši. Kelias žemyn buvo bjaurus ir pavojingas. Nelygi, kieta žemė daužė ir siūbavo pakabą, pedalas po koja virpėjo. Akmenys stuksėjo į važiuoklę. Knygų spinta ant galinės sėdynės trinksėdama šokčiojo.

Džeimsui rūpėjo ne kelias, o žmogus tolumoje. Širdį spaudė nerimas. Gal vyrukui išties reikia padėti, bet gali užtrukti ilgai. Argi būtų dora tiesiog pravažiuoti ir nepasiūlyti pagalbos rankos. Prisiminė šerifo pavaduotojo žodžius ir nervingai susijuokė: *toli nuklydai, bičiuli, norėdamas nusišlapinti.*

– Šventosios Elenos kalnas, – ištarė Elė.

Džeimsas nieko neatsakė.

– Tu nesusijuokei, – nesiliovė ji, – Visada juokiesi.

Sakramente jie nė neįtarė, kad kaimynas verda *meta** (ir gal net yra viryklos šefas). Bet kartą juos prabudino dūmai, kamuoliais virstantys pro miegamojo durų apačią. Laboratori-

* Metamfetaminas; šio narkotiko „virimas“ namuose yra paplitęs dėl santykinai paprasto išgavimo būdo.

ja sprogo taip, kad ugnies kamuolys įlėkė tiesiai į jų svetainę, o priešgaisrinės saugos atstovas palygino įvykį su garsiuoju 1980 metų ugnikalnio išsiveržimu Vašingtono valstijoje. Nebuvo nieko juokingo – baigęs tyrimą ūsuotas senis tik pastebėjo, kad pirmasis sprogimas prilygo Šventosios Elenos ugnies ir dūmų stulpui, bet Džeimsas kažkodėl juokėsi iki ašarų. Elė irgi. Kikeno, kol ėmė skaudėti pilvą. Tikriausiai atrodė kaip bepročiai – du suaugusius žmones iki nukritimo prajuokino nelaimingas atsitikimas, sugriovęs jų namus ir nužudęs kaimyną. Keista, bet *siaubingi* dalykai gali *pralinksminti*.

Prisiminęs Džeimsas nusišypsojo. *Sprogimas prilygo... Šventosios Elenos išsiveržimui.*

Elė prunkštelėjo.

Automobilis trinktelėjo į dar vieną duobę. Variklis supoškėjo, it būtų trūkęs metalinis trosas. Dėžės ir baldai ant galinės sėdynės trinksėdami pašoko iš vietų. Jis paspaudė stabdžius, tikėdamasis, kad nepradūrė padangos. Tik ne čia, tik ne dabar.

Dvidešimt jardų teskyrė juos ir priekyje žingsniuojantį vyrą, kuris taip ir neatsisuko. Vilkėjo džinsus ir purvinai geltoną striukę. Ir tada Džeimsas pamatė dar ką – užrašą ant nugaros baltomis raidėmis, užrašą, nuo kurio gyslose sustingo kraujas.

– MPR, – perskaitė Elė. – Ką tai reiškia?

Džeimsas nurijo seiles.

– Nežinau.

Ji nepastebėjo lipduko ant sunkvežimio buferio. Džeimsui nepatiko slėpti, ką matęs, bet neprisivertė pasakyti.

MPR.

Keista buvo ir tai, kad žingsniuojantis paslaptینگasis šerifo pavaduotojo Dugio Hauserio vyras neatsisuko pažiūrėti, koks

automobilis rieda iš nugaros. Turėjo girdėti juos artinantis. Turėjo girdėti variklio riaumojimą, šūvį primenančius garsus automobiliui pataikius į duobes, padangų girgždinamą žvirgždą – bent ką nors. Vis dėlto kaip niekur nieko toliau žingsniavo Ūksmingojo šlaito keliu vienišas, nugrimzdęs į mintis, žemai nuleidęs galvą, pridengęs veidą. Į priekį ištiestoje, šiek tiek virpančioje rankoje laikė mažą daikčiuką. Džeimsas negalėjo įžiūrėti, kas tai.

– Ką jis ten turi?

– Mobilųjį. – Iš keleivio vietos Elei buvo patogiau matyti. – Atrodo, mėgina pagauti ryšį.

Iš rankinės ji išsitraukė savo pačios telefoną – prieštvaninį, apdaūžytą atlenkiamą „Samsung“ – ir atidarė.

– Nė vienos padalos?

Elė papurtė galvą.

Pagalbos numerių nepaskambinsi. Nuostabu.

Vis labiau nekantraudamas Džeimsas spustelėjo garso signalą – dukart greitai ir vienąkart palaikė ilgai. Žmogus vis tiek nekreipė dėmesio ir Džeimsas pajuto virptelint skrandį – taip lėktuvui kylant apima nesvarumas.

Elė pareiškė ir taip akivaizdų dalyką (ji tai puikiai gebėjo):

– Taip neturi būti.

Džeimsas pabarbeno pirštais į vairą, lėtai iškvėpė orą. Vyras mėgina pasinaudoti mobiliuoju telefonu, bet nekreipia dėmesio į automobilio garso signalą? Visiškai beprasmiška – lygiai kaip ir palikti kelkraštyje puikiai veikiančią sunkvežimį, matytą kitoje Mosbio, Nevados valstijos, pusėje. Puikiai suprato, kad jei aplenkęs šitą žingsniuojančią mįslę pravažiuos pro šalį, tai greičiausiai bus mirties nuosprendis žmogui. Dar Sakramente girdėjo istorijų, kaip senukai, mirę autobuse, visą

dieną likdavo nepastebėti ir taip keliaudavo tuo pačiu maršrutu valandų valandas.

Džeimsas sustabdė automobilį.

Elė buvo priblokšta.

– Džeimsai?..

– Reikia pažiūrėti, kaip jis jaučiasi.

– *Tu rimtai?*

Jis atsisegė saugos diržą.

– Rimtai.

– Džiaugiuosi ištekėjusi už paskutinio idealisto šioje žemėje, – sumurmėjo ji.

– Buvo ir daugiau tokių, kaip aš, tik visi pražuvo, sustoję padėti į bėdą patekusiems vairuotojams, kurie pasirodė esą serijiniai žudikai.

– Tu juk nesirengi rodyti jam vidurinio piršto?

– Pasiėmei savo pipirinių dujų balionėlį?

Pasiraususi rankinėje ji ištraukė plonytę juodą skardinę su raudonu mygtuku.

– Paklausk, Ele. Einu pasikalbėti su juo, bet palieku įjungtą variklį.

Jis apžiūrėjo vyrą pro priekinį stiklą, nutaškytą vabzdžių liekanų, ir priminė sau, kad būtų nedora nepatikrinti, kas nutiko. Nebe tiek rūpėjo vyruko saugumas, kiek ginė savanaudiškas, nenumaldomas smalsumas. Šiandien susidūrė su tokia daugybe mažų užuominų, kad tiesiog turėjo išsiaiškinti, kas čia dedasi.

Džeimsas atidarė duris.

– Ele, jei... jei man kas nors nutiks, nedelsk. Tiesiog važiuok.

– Palauk, – ištarė ji.

Taip ir liko stovėti viena koja lauke.

– Klausau?

– Turiu atsikratyti šitos naštos, jei kartais žūtum.

– Ką?

– Džeimsai, aš... aš *tiek kartų* tave apgaudinėjau...

Jis uždarė dureles.

Šitai jau buvo girdėjęs. Nerimaudama Elė visada kartodavo tuos pačius pokštus.

Žengė pirmuosius žingsnius suplūktu gruntu, garsas priminė traiškomus kiaušinių lukštus. Oras slėgė, net buvo sunku kvėpuoti. Atrodė neįprastai tankus, lyg suspaustas, bet Džeimsas buvo įsitikinęs, kad slėnis negali būti smarkiai žemiau jūros lygio. O gal ir išvis nėra žemiau jo. Dešiniajame ausies būgnylyje sodriai pokštelėjo, nugara juto žmonos žvilgsnį. Po kelių akimirų vyriškis suprato jį artinantis ir sustingo sulenktomis kojomis.

Stojo tylą.

Dabar, kai jie žinojo vienas apie kitą, Džeimsas pajuto neįprastą ramybę. Lemiamas taškas. Kelio atgal nebėra. Žmogus palenkė galvą, žili šeriai supo pokerio žetono dydžio plikę – raudona, nudeginta saulės, ji priminė omarą. Susvyravo, tarsi gręždamasis pažiūrėti į Džeimsą, bet taip ir neatsisuko.

Tiesiog stovėjo kur stovėjęs, kaip nusuktas į sieną manekenas universalinėje parduotuvėje.

Puiki mintis, Džeimsai.

Pastebėjo, kad vyro dešinysis klubas kiek išsipūtęs, ir susimąstė, ar ten pistoleto dėklas. Kai jis toks laimės kūdikis, tikimybė didelė. Džeimsas nekentė šaunamųjų ginklų. Nemėgo visko, kas su jais susiję: efektyvių mechaninių konstrukcijų, spyruoklių ir stūmoklių, taikiklio spragtelėjimų, graduotų įrantų ir spaustukų; net elegantiškų linkių, primenančių poršė

automobilį. Tai buvo geriausias pavyzdys, koks trumparegis yra žmonijos genijus, kuris projektuoja mirtį. Jo akimis, ginklas, ne kas kitas, pražudė jo tėvą.

Juos skyrė penkios pėdos. Žmogus iškvėpė pro burną.

Džeimso įkarštis išgaravo. Suvokė vis dar gališ apsisukti, sėsti į automobilį su mylinčia žmona ir keliais likusiais daiktais, palikti šią paslaptį ir skubėti į naują gyvenimą Talsoje. Būtų praradęs porą minučių ir nieko daugiau. Ne blogiau nei tas nelemtas beprasmis smurto muziejus, dėl kurio išsuko iš plento, nes Elės maldaujamos akys žvelgė labai atkakliai. Muziejus buvo... na, būtent toks, kokį žadėjo lankstinukas. Vaškinės lėlės vaizdavo viduramžių kankinimų scenas: ištemptos ant kankinimų suolo, pjaunamos išilgai švytuojančiais ašmenimis – išradingas būdas atgrasyti prievartautojus dar kartą nusikalsti. Elė atidžiai apžiūrėjo kiekvieną eksponatą – kaip tikra kruviniausių siaubo filmų gerbėja. Džeimsas beveik visą laiką prasėdėjo vestibulyje, skaitydamas seną „People“ žurnalą ir gurkšnodamas dietinę kolą, už kurią sumokėjo keturis dolerius.

Kaip dabar norėjo būti blogiausias pasaulyje, kad galėtų nu-eiti ir palikti vyrą su užrašu MPR vieną kraterį. Arba bent ne toks smalsus. Ir vis dėlto nepajėgė.

Žengė žingsnelį pirmyn. Dar vienas kiaušinio lukšto trakštelėjimas sudrumstė tylą – garsiai, it būtų trinktelėjusios durys. Tada išgirdo ir kitus aplinkos garsus: kaip virpa karštas oras, kaip stiebiasi ir linksta menkutė žolė, kaip švilpia smėlis vėjyje. Svirplius, gaudžiančius it musės, apspitusios sugedusią mėsą. Elė automobilyje kažką pasakė, bet balsą prislopino stiklas ir tvankus oras.

Vyras stovėjo kaip stovėjęs, atsukęs nugarą. Džeimsas krūptelėjo iš siaubo – sprandas irgi buvo nudegintas saulės, net

ryškiai raudonas – kaip ir plikė. Blogi reikalai. Tokie blogi, kad oda netrukus ims luptis traškėmis plėvelėmis. Šitas senas žmogus jau kuris laikas žingsniavo Mohavių dykuma ir aiškiai nebuvo tam pasirengęs. Kodėl jis paliko sunkvežimį?

Džeimsas atsikosėjo, burna buvo sausa kaip popierius.

– Ar viskas gerai?

Atsakymo nebuvo.

– Gal jums reikia vandens?

Nė žodžio.

– Sveiki?

Tyla.

Džeimsas šaižiai švilptelėjo. *Gal jis kurčias.*

Staiga žmogus truktelėjo it marionetė susipainiojusiomis virvelėmis. Galva susvyravo ant pečių – į vieną pusę, į kitą. Sąnariai pokšėjo kaip malkos. Pasigirdo atodūsis, kairė ranka nusvirusi sustingo prie šono. Džeimsas pamatė raudoną išmanųjį telefoną – tą patį, apie kurį visą laiką galvojo. Ekranas buvo juodas.

Pūstelėjęs vėjelis pasirodė Džeimsui veriamai šaltas. Prakai-tas ant odos atrodė ledinis.

Senis prabilo:

– Aš jį pamečiau.

– Ką?

– Aš jį pamečiau.

Džeimsas pajuto, kaip antrasis ausies būgnelis pokšteli it sutraiškya vynuogė.

Aš jį pamečiau.

– Beveik... beveik jį pavijau, – žmogus tęsė skiemenis sunkiai ir vienodai, tikrindamas ir tyrinėdamas kiekvieną. Ir galiausiai atsisuko.

Pamatęs veidą Džeimsas pajuto gerklėje austrių skonį.

* * *

– Džeimsai!

Grižtantį prie automobilio Elė triskart pašaukė jį vardu. Vyras tylėjo, žvilgsnis buvo įtemptas, dantys sukąsti, skruostai išblyškę. Pažino šitą išraišką. Per devynerius metus buvo mačiusi ją du ar tris kartus, bet dievaži, nepamiršo.

Jis kluptelėjo ir susvyravo.

– Džeimsai, ką jis tau pasakė? – Elė dirstelėjo į keistuolį, vis dar tebestovintį ten, prie kelio, kur jį paliko jos vyras. Nesuprato, kiek jie išties kalbėjo. Žmogus vis dar buvo nosisukęs ir nenuleido akių nuo savo telefono. Lengvai susvyravo, kaip kaliausė, prikaltą prie išklibusio stulpo. Tada fotografės žvilgsnis pastebėjo keistą tamsą, ne visai taisyklingą šešėlį, kaip vaiduoklį, tvyrantį virš jo galvos.

Girgžtelėjo atidaromos vairuotojo durys. Jos vyras pasilenkė į vidų, kaktą išmušė prakaito lašeliai.

– Nedelsdami vežame jį į ligoninę. Užvesk automobilį.

– Kas nutiko?

– Užvesk prakeiktą automobilį.

Argi vos prieš minutę variklis neveikė?

Elė strimgalviais persėdo į vairuotojo sėdynę, čiupo tarškančius raktelius, bet liguistas smalsumas nugalėjo. Dar kartą mestelėjo žvilgsnį pro priekinį stiklą, padengtą vabzdžių liekanomis. Ir – sutapimas – tą pačią akimirką žmogus atsisuko ir pažiūrėjo į ją.

Iš pradžių nesuprato, kas ją sutrikdė. Sutraukė skrandį, stuburu nubėgo šaltukas – akivaizdu, kažkas buvo ne taip, bet niekaip negalėjo suprasti, kas. O paskui suvokė. Vyro galvos forma buvo ne tokia. Tiesiai virš dešinės ausies trūko V formos

kaukolės gabalėlio. Kraujo ištekėjo neįtikėtinai mažai, tik plonytė galvos odos atraiša kabojo it atvipęs apmušalų gabalas. Po ja nebuvo nieko, tuštuma juodavo saulėje.

Ji prasižiojo.

– Nešaūk, – sušnabždėjo Džeimsas.

Iš lūpų išsprūdo prislopintas aiktelėjimas.

– Nežiūrėk į jį.

Vyras atrodė kaip jos senelis – putnūs Džono Edgaro Huverio skruostai, sidabriniai šeriai – priminė žmogų, kurį ji pažinojo, tik nepajėgė jo prisiminti. Atidžiai tyrinėjo priblokštos Elės veidą – *jis žiūri tiesiai į mane* – prisimerkęs, akys virtusios plyšeliais. Žvilgtelėjo per petį, paskui vėl pažiūrėjo į ją ir pakrutino lūpas, tarsi klausdamas: „Kas nutiko?“

O Dieve.

Ji mandagiai linktelėjo. Išspaudė šypseną.

O Viešpatie, jis nesuvokia esąs sužeistas.

– Negalime leisti jam pamatyti savo atvaizdo. Reikia pridengti veidrodėlius.

Džeimsas sučiupo jos ranką, suspaudė pirštus ir pasuko raktelį. Tojota sukosėjo, kažkas silpnai skambtelėjo po variklio gaubtu – tarsi nešiojamosios žoliapjovės viela būtų pliaukštelėjusi į tvorą. Pamėgino dar dukart, Elės silpstantys pirštai išslydo iš rankos, bet variklis neišleido nė garso, tik sausai spragtelėjo elektra.

– Ele, – ištarė bejėgiškai. – Mes patekome į didelę bėdą.